

بیمار گرامی...

این راهنما جهت آشنایی شما با سونوگرافی رنگی تهیه شده است. امیدواریم که این محتوا در روند درمانی شما مفید واقع شود.

سونوگرافی یکی از روش های تصویربرداری است که تقریباً هیچ ضرری برای بدن ندارد.

در روش های تصویر برداری با اشعه ایکس مانند رادیوگرافی ساده و یا سی تی اسکن بدن تحت تابش مقدار معینی از اشعه یونیزان قرار میگیرد که اگر از حد مشخصی بیشتر باشد میتواند موجب اشکالاتی در کارکرد سلول ها شود. ولی در سونوگرافی از اشعه ایکس استفاده نمیشود. سونوگرافی روش تصویر برداری دردناکی نیست و در حین انجام آن بیمار ناراحتی احساس نمیکند.

برای انجام سونوگرافی، به توسط یک وسیله خاص که پزشک رادیولوژیست (متخصص تصویربرداری که سونوگرافی میکند) روی اندام شما قرار میدهد امواج صوتی با فرکانس بالا که برای گوش انسان قابل شنیدن نیستند به درون بدن تابانده میشوند. این امواج بعد از برخورد به بافت های مختلف بدن بازتابیده شده و امواج بازتابش شده به توسط همان دستگاه مجدداً دریافت میشود.

در سونوگرافی، بیشتر بافت های نرم بدن دیده شده و بررسی میشوند. پس سونوگرافی وسیله مناسبی برای تشخیص مشکلات استخوان نیست ولی با آن میتوان مشکلات بسیاری بافت های بدن را بررسی کرد.

سونوگرافی کالر داپلر:

نوع خاصی از سونوگرافی به نام سونوگرافی داپلر Doppler Sonography وجود دارد. در این روش تصویربرداری براساس پدیده داپلر کار میکند و هدف از انجام آن بررسی میزان و سرعت جریان خون در وریدها و شریان های بدن است.

سونوگرافی داپلر به تشخیص مشکلات زیر کمک می کند :

- لخته شدن خون
- عملکرد ضعیف وریدها در رگ پا (نارسایی های وریدی)
- نقص دریچه قلب و بیماری های مادرزادی قلبی
- انسداد شریانی
- کاهش گردش خون به پاها (بیماری عروق محیطی)
- عروق ورم کرده (آنوریسم)
- باریک شدن عروق مانند آنچه ممکن است در گردن افراد ایجاد شود (تنگی شریان کاروتید)

برای انجام سونوگرافی بیمار بر روی تخت دراز کشیده و پزشک متخصص رادیولوژیست ژل خاصی را بر روی پوست بیمار در محل مورد بررسی قرار می دهد. سپس یک دستگاه کوچک را که با سیمی به دستگاه مرکزی سونوگرافی متصل است بر روی پوست قرار می دهد. ژل گفته شده اجازه می دهد که امواج فراصوتی راحت تر و به شکل یکنواخت تری به درون بدن نفوذ کنند. پزشک دستگاه را بر روی پوست حرکت می دهد تا قسمت های مختلف درون بدن را از زوایای مختلف ببیند. این تصاویر بر روی مانیتور مرکزی دستگاه دیده می شوند. در حین سونوگرافی بیمار لرزش خفیفی را در روی پوست خود و در محلی که دستگاه کوچک (پروب Probe) روی پوست قرار گرفته احساس میکند.

این لرزش ناشی از برخورد امواج فراصوتی به پوست بوده و بی ضرر است. در پایان معاینه بیمار ژل روی پوست خود را با دستمال پاک می کند.

برای بیشتر سونوگرافی ها آمادگی های خاصی لازم است که بیمار باید از قبل به محل مورد نظر مراجعه کرده و از آن مطلع شود. نتیجه سونوگرافی بلافاصله بعد از انجام آن توسط پزشک متخصص تصویربرداری نوشته شده و همراه با پرینت یا چاپ بعضی تصاویر سونوگرافی به بیمار داده می شود تا به پزشک معالج خود ارائه دهد. تعدادی از آمادگی های لازم برای بیماران قبل از انجام سونوگرافی

سونوگرافی شکم :

بیمار باید از یک روز قبل تا روز انجام سونوگرافی از غذاهای نفاخ و سنگین استفاده نکند. وجود حداقل هشت ساعت ناشتایی قبل از انجام سونوگرافی لازم است .

آموزش به بیمار

تاریخ صدور: ۱۴۰۱/۰۴/۰۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۴/۰۱

کد بازنگری: OH-PE-B49/02

سونوگرافی

مرکز آموزشی - پژوهشی و درمانی امید

واحد آموزش سلامت

سونوگرافی کبد و کیسه صفرا و مجاری صفراوی :

بیمار باید حداقل به میزان هشت ساعت قبل از انجام سونوگرافی ناشتا بوده و

از خوردن غذاهای چرب پرهیز نماید تا کیسه صفرا کاملا پر شود .

گرچه برای بدست آوردن یک سونوگرافی خوب داشتن یک دستگاه خوب و

دقیق لازم است ولی مسلما کافی نیست. در بین روش های مختلف

تصویربرداری، سونوگرافی بیش از بقیه به مهارت پزشک انجام دهنده آن

وابسته است.

جهت دریافت خدمات آموزشی در رابطه با بیماری ها و سوالات احتمالی با کلینیک پرستاری آموزش سلامت به صورت مراجعه حضوری یا تماس تلفنی در ارتباط باشید.

ساعت فعالیت: همه روزه صبح ها ۸-۱۳

شماره تماس: ۳۸۴۲۶۰۸۴ ، داخلی ۸۵۴۴ - ۸۶۲۲

روش های دسترسی به آموزش های مجازی بیمارستان :

۱. وب سایت بیمارستان به آدرس

<https://omid.mums.ac.ir/index.php/nursing-services/amoozesh-salamat/43-uncategories/447-brochure>

۲. اسکن بارکد مقابل با نرم افزار بارکدخوان تلفن همراه و ورود مستقیم به صفحه مطالب آموزشی سایت

منابع: وب سایت Med line plus

کتاب فیزیک پرتوها

سونوگرافی حاملگی و بررسی سلامت جفت و جنین :

در بیماران زیر چهار ماه بارداری مثانه باید حتما پر باشد .

سونوگرافی رحم و تخمدان ، کلیه ، مثانه ، پروستات و

لگن :

پر نمودن مثانه تا حد احساس ادرار زیاد ، قبل از انجام

سونوگرافی الزامی است . بیمارانی که با سوند مثانه مراجعه می نمایند

جهت کنترل ادرار در داخل مثانه از دو ساعت قبل لوله کیسه ادرار را

بسته و باید آن را کلمپ نمایند تا مثانه پر شده و در کیسه ادرار تخلیه

نشود .

سونوگرافی پستان و نسج نرم زیر بغل :

بیماران از مصرف دئودورانت (ضد عرق) و پودرهای زیر بغل

خودداری نمایند . به همراه داشتن سوابق سونوگرافی قبلی همچنین

در صورت وجود ماموگرافی (شش ماه گذشته) به همراه داشتن آن

نیز ضروری است.